

Original Article

Qualitative Study of the Phenomenon of Academic Dishonesty among Students

Zahra Akbari Khudlan^{*}
Mehdi Rahimi^{**}
Mohsen SHakeri^{***}

Introduction

Nowadays, academic dishonesty is one of the issues that have plagued the educational system. The scope of this phenomenon ranged from purchasing an essay, plagiarizing content, fudging laboratory results, falsification, duplication, misusing credit, finagling, least publishable unit, asking for a deadline extension by citing a bogus excuse, to cheating on the exam session and impersonating another to take a test. It is evident that continuing this process will challenge the credit of the academic system's performance and its long-term effects will affect not only the individual, but all over the community.

Method

The purpose of this research was to study causes and dimensions phenomenon of academic dishonesty in students. A qualitative approach and grounded theory method was adopted in the study, considering the nature of the subject. Also the sampling method was purposive and theoretical with maximum variation. The target populations of the research were all students of Yazd University in the academic year of 2018-2019. Data were collected from 16 students through in-depth semi-structured interview and interviews continued until theoretical saturation. The obtained results were analyzed using Strauss and Corbin's open, axial and selective coding methods.

- This article extracted from the M.A thesis.

* Master of Arts of Educational Psychology, Yazd University, Yazd, Iran.

** Associate Professor, Yazd University, Yazd, Iran. *Corresponding Author:*

mehdirahimi@yazd.ac.ir

*** Associant Professor, Yazd University, Yazd, Iran.

Results

The results of the investigations that fall in to six dimensions of the model include: main phenomenon (performance goal orientation), causes (7 categories), environmental conditions (3 categories), contextual features (4 categories), strategy (3 categories) and outcome (1 categories). Performance goal orientation was recognized as the main phenomenon with three subcategories including “competition”, “score and degree dependency” and “science learning and service delivery”. The research results showed that the applicability of lessons, individual characteristics, educational background, time limit and thickness of books, student admission policies, professors' professionalism, and family pressure, has caused the formation of the central category of “performance goal orientation”. Also, contextual features (such as physical conditions, classroom and university atmosphere, technology, and monitoring and dealing) and environmental conditions (cultural-social environment, political environment, and the policy environment), have provided the context of rise students` unethical reactions such as cheating in exam, dishonesty to do homework, scientific theft and dishonesty in research, which have resulted disruption in individual, social and academic development.

Discussion

In conclusion, it can be acknowledged that the phenomenon of academic dishonesty is rooted in the goal orientation of the individual and several environmental and individual factors can change it. So a comprehensive effort of the higher education policy makers, professors and university Counseling Centers seems necessary in order to amend it.

Keywords: Academic dishonesty, Cheat, Students, Grounded theory, Scientific Ethics.

Acknowledgments: The authors thank all dear participants who have helped us in this research.

Conflicts of interest: The authors declare there is no conflict of interest in this article.

Funding: This research is not sponsored by any institution and all costs have been borne by the authors

---

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۰۷/۱۷
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۶/۲۹

مجله‌ی علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز
بهار و تابستان ۱۴۰۰، دوره‌ی ششم: سال ۲۸
شماره‌ی ۱، صص: ۱۶۴-۱۴۵

مقاله پژوهشی

مطالعه کیفی پدیده بی‌صداقتی تحصیلی در دانشجویان

زهرا اکبری خودلان*

**
مهدی رحیمی

***
محسن شاکری

چکیده

بی‌صداقتی تحصیلی یکی از مسائلی است که امروزه گریبان‌گیر نظام آموزشی شده است. بدیهی است که ادامه این روند، اعتبار عملکرد نظام دانشگاهی را به چالش خواهد کشاند و اثرات درازمدت آن، نه تنها خود فرد بلکه کل جامعه را در برمی‌گیرد. هدف از پژوهش حاضر مطالعه پدیده بی‌صداقتی تحصیلی در دانشجویان بود. رویکرد تحقیق با توجه به ماهیت موضوع از نوع کیفی با روش نظریه مبنایی بود. جامعه هدف پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه یزد در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بوده‌اند. اطلاعات از ۱۶ نفر از دانشجویان با استفاده از روش نمونه‌گیری نظری و هدفمند با حداکثر تنوع به دست آمد. ابزار پژوهش مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته بود. نتایج تحقیق نشان داد کاربرد بودن دروس، ویژگی‌های فردی، پیشینه آموزشی، محدودیت زمانی و سنگینی دروس، سیاست‌های پذیرش دانشجو، حرفه‌مندی اساتید، و فشار خانواده، سبب شکل‌گیری مقوله محوری "جهت‌گیری هدف عملکردی" شده است. همچنین ویژگی‌های زمینه‌ای (همچون محیط فیزیکی، جو کلاس و دانشگاه، فناوری، نظارت و برخورد) و شرایط محیطی (محیط فرهنگی-اجتماعی، محیط سیاسی، و محیط سیاست‌گذاری)، زمینه بروز واکنش‌های غیراخلاقی دانشجویان را همچون تقلب در امتحان، بی‌صداقتی در انجام تکالیف، سرقت علمی و بی‌صداقتی در پژوهش فراهم ساخته است که منتج به اخلال در توسعه فردی، توسعه اجتماعی و توسعه دانشگاهی شده است. در نهایت می‌توان اذعان داشت که پدیده بی‌صداقتی تحصیلی، ریشه در جهت‌گیری هدف فرد دارد عوامل متعدد محیطی و فردی می‌توانند آن را دستخوش تغییر سازند، لذا تلاش جامع و همه‌جانبه در جهت

- مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد است.

* کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

** دانشیار، دانشگاه یزد، یزد، ایران (نویسنده مسئول)

*** استادیار، دانشگاه یزد، یزد، ایران

mehdirahimi@yazd.ac.ir

اصلاح آن ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق علمی، بی‌صداقتی تحصیلی، تقلب، دانشجویان، نظریه مبنایی.

مقدمه

در عصر کنونی، نیروی انسانی متخصص و متعهد یکی از بازوهای پر قدرت دولت‌ها برای توسعه و پیشرفت می‌باشد. صداقت^۱، یکی از عوامل مانایی این پیشرفت بوده که نهادینه کردن آن در حد قابل توجهی بر عهده نظام تعلیم و تربیت است که رکن اصلی تحولات جوامع بوده و عامل اساسی برای ارتقاء سرمایه انسانی شناخته می‌شوند (Gholampour & Ayati, 2020). اما در نتایج تحقیقات علمی گزارش می‌شود نهادی که عهده‌دار تعلیم و تربیت انسانها و داعیه‌دار انتقال ارزش‌هاست، در درون خود با هنجارشکنی مواجه گردیده، اخلاق علمی^۲ را زیر پا گذاشته و بی‌صداقتی تحصیلی^۳ در دوره‌های مختلف آن رخنه نموده است. راه اندازی سامانه‌های مشابهت‌یاب در اکثر دانشگاهها و مجلات کشور نیز شواهدی بر این مدعاست.

بی‌صداقتی تحصیلی اصطلاحی وسیع بوده که دربرگیرنده انواع رفتارها شامل: تقلب در آزمون‌ها، تغییر دادن نمرات، امضای لیست حضور برای همکلاسی‌های غایب (Muhney, 2008, 1247, Gutmann, Schneiderman, DeWald, McCann & Campbell), خرید یک مقاله، سرقت متن، خود را جای دیگری جا زدن در امتحان، بردن پنهانی برگه تقلب به جلسه آزمون، سرهم‌بندی کردن نتایج آزمایشگاهی، درخواست تمدید مهلت با استناد به یک بهانه جعلی (McCabe & Christensen, 2006, 51) و... می‌باشد.

این پدیده هم در تحصیلات متوسطه و هم در تحصیلات عالی رواج یافته است (Tamara & Bennett, 2015, 65). طبق نتایج پژوهش‌ها ۶۴ درصد دانشجویان در مالزی، ۷۶ درصد در هند، ۸۵ درصد در ترکیه (Rusdi, Hussein, Rahman, Noordin & Aziz, 2019, 513)، ۷۳ درصد در کانادا و ایالات متحده (Sayed & Lento, 2015, 3)، (Starovoytova, Namango, 2016, 75) و به‌طور کلی ۸۲/۱ درصد دانشجویان در جهان حداقل یک‌بار بی‌صداقتی تحصیلی را در موقعیت دانشگاهی و یا بالینی انجام داده‌اند (Abusafia, Roslan, Yusoff & Nor, 2018, 370).

1- Honesty

2- Scientific Ethics

3- Academic Dishonesty

دانشجویانی که در دانشگاه مرتکب تقلب علمی می‌شوند، به احتمال زیاد بعد از دانش‌آموختگی نیز در حوزه‌های دیگر از قبیل ورزش، درآمد، امور مالیاتی و سیاسی تقلب می‌کنند (Fealy, Safar-Pour, Rasouliazar, 2014, 58).

مؤلفه‌های متعدد و متنوعی در بروز این پدیده اثرگذار بوده که از نظر پژوهشگران حوزه‌های جامعه‌شناسی، فلسفه، اقتصاد و تعلیم و تربیت دور نمانده است. براساس تحقیقات پیشین می‌توان ادعان داشت بی‌صدافتی تحصیلی بیشتر برخاسته از عناصر روان‌شناختی مانند انگیزش^۱ می‌باشد. با توجه به اینکه بسیاری از پژوهش‌ها با روش کمی به تبیین اثر یک یا چند متغیر پرداخته‌اند، بررسی این عوامل با روش کیفی و تأکید بر نگاهی عمیق‌تر به این پدیده و کسب ادراک دانشجویان در این خصوص ضرورت داشت. هدف این پژوهش، بررسی پدیده بی‌صدافتی تحصیلی در میان دانشجویان با بهره‌گیری از روش کیفی نظریه‌مبنایی است. مسئله اصلی، شناسایی مؤلفه‌هایی است که پدیده اصلی را به عنوان نقطه کانونی بی‌صدافتی تحصیلی، تبیین می‌کند. اهداف فرعی تحقیق نیز شامل شناسایی شرایط محیطی و زمینه‌ای مؤثر بر بی‌صدافتی تحصیلی، موجبات علی، راهبردها و پیامدهایی است که این موضوع به دنبال دارد که می‌تواند وجه تمایز این پژوهش از پژوهش‌های پیشین در این زمینه باشد.

روش

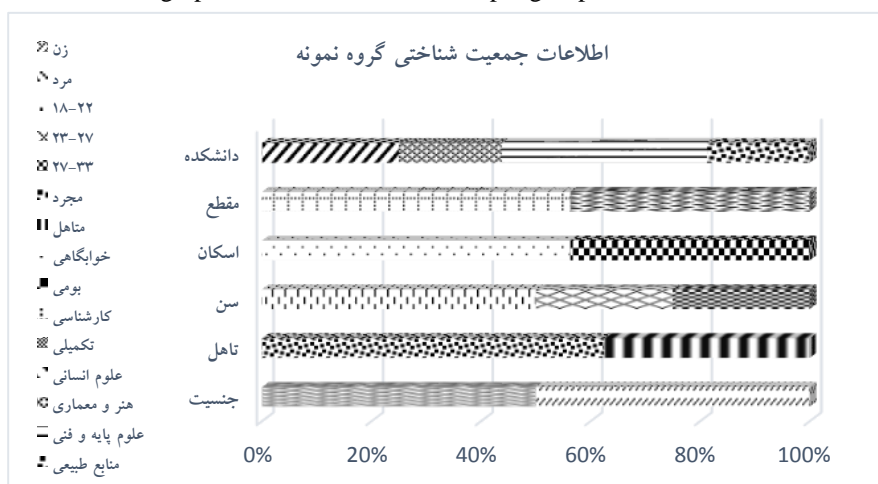
به جهت دستیابی به توصیف عمیق از تجارب، ادراکات و نگرش‌های دانشجویان درباره پدیده بی‌صدافتی تحصیلی، همچنین به منظور تبیین ابعاد، شرایط حاکم و پیامدهای آن از روش کیفی نظریه‌مبنایی^۲ استفاده شد. حجم نمونه براساس روش نمونه‌گیری نظری^۳ هدفمند با حداکثر تنوع^۴، ۱۶ نفر از دانشجویان دانشگاه یزد بود. از آنجایی که در این تحقیق عمق نگرش دانشجویان مدنظر بود، از هر دو جنسیت بهره برده شد. همچنان که با افزایش سن دامنه تجارب فرد افزایش خواهد یافت، بنابراین می‌توانیم انتظار داشته باشیم افراد با سن بیشتر احساس خودکارآمدی بیشتر (Farid & Ashrafzade, 2020, 85) و برداشت و برخورد متفاوتی

-
- 1- Motivation
  - 2- Grounded theory
  - 3- Theoretical sampling
  - 4- Purposeful with maximum diversity

با پدیده‌ها داشته باشند، بنابراین طیف سنی ۱۸-۳۳ سال را لحاظ نمودیم. با احتمال تأثیر مسئولیت‌ها و محدودیت زمانی از ویژگی تأهل و با احتمال تأثیر دسترسی به مکان مطالعه شخصی و اختیار در ساعت خواب و بیداری، ویژگی خوابگاهی بودن لحاظ گردید. به دلیل بررسی ابعاد پدیده، ویژگی مقطع تحصیلی برای گروه نمونه اتخاذ شد. (نمودار شماره ۱).

نمودار ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی گروه نمونه

Chart 1. Demographic information of the sample group

ابزار جمع‌آوری اطلاعات

شیوه گردآوری داده‌ها، مصاحبه عمیق نیمه ساختاریافته^۱ بود. (در مصاحبه سیزدهم به تکرار مفاهیم برخورد کردیم که نشان از اشباع^۲ داده‌ها داشت. با این وجود سه مصاحبه تکمیلی انجام پذیرفت). مصاحبه‌ها به وسیله دو دستگاه ضبط‌کننده صدا، ضبط و به دقت روی کاغذ پیاده شد. تعدادی از سؤالات مصاحبه عبارتند از: ۱- تعریف شما از بی‌صدافتی چیست؟ بی‌صدافتی تحصیلی را چگونه تعریف می‌کنید؟ ۲- آیا تا کنون مرتکب بی‌صدافتی تحصیلی شده‌اید؟ ۳- در صورت انجام بی‌صدافتی تحصیلی، در چه مقطعی از تحصیل بوده و چرا؟ ۴- احساس و فکر شما در زمان انجام این کار چه بود؟ ۵- مهم‌ترین علل بی‌صدافتی تحصیلی در

1- Semi-in depth Structured Interview

2- Saturation

دوره کارشناسی / ارشد / دکتری را چه می‌دانید؟ ۶- با قوانین مجازات در بی‌صدافتی تحصیلی آشنا هستید؟ تأثیر آن را چگونه می‌بینید؟

روایی و پایایی

برای حصول اطمینان از روایی پژوهش؛ از راهبردهای بررسی همکار^۱ (بررسی یافته‌ها و اظهار نظر درباره آن‌ها توسط اساتید راهنما و مشاور، چند تن از اعضای هیأت علمی و همچنین دانشجویان کارشناسی ارشد)، تطبیق توسط اعضاء^۲ (بازبینی گزارش نهایی مرحله نخست از فرآیند استخراج و تحلیل مقوله‌ها توسط اکثر مشارکت‌کنندگان)، و تأمل‌پذیری پژوهشگر (خودداری از ادامه مصاحبه و یا دریافت پاسخ برای سؤالی که در دانشجو ایجاد تنش کرده و یا از بیان واقعیت پرهیز داشت. برای اطمینان از دریافت صحیح پژوهشگر از پاسخ مصاحبه‌شونده، در برخی سؤالات به دانشجو گفته می‌شد که لطفاً منظور خود را روشن‌تر بیان کنید و یا پرسیده می‌شد "آیا منظور شما این است که...") استفاده شد.

روش تحلیل داده‌ها

تحلیل داده‌ها به شیوه سیستماتیک (Strauss & Corbin, 2011, 34) با کدگذاری باز^۳، کدگذاری محوری^۴ و کدگذاری گزینشی^۵ یا انتخابی انجام گردید. در فرآیند گردآوری اطلاعات به تدریج مفاهیم و گزاره‌ها انباشته تا اینکه به مقوله اصلی «جهت‌گیری هدف عملکردی» رهنمون و سپس سایر مقولات در حول و حوش آن تنظیم شد. در پژوهش حاضر هر ۱۶ نفر مصاحبه‌شونده بعد از معرفی و آشنایی اولیه، داوطلبانه در مصاحبه‌ها حضور پیدا کردند. در راستای رعایت ملاحظات اخلاقی و حفظ حقوق مشارکت‌کنندگان، پیش از آغاز مصاحبه رضایت کامل آنان جهت ضبط صدا گرفته شد. براساس اصل محرمانگی به آنان اطمینان داده شد که گفته‌هایشان صرفاً جهت تجزیه و تحلیل در پژوهش به کار برده می‌شود و نام و نام خانوادگی‌شان نزد محقق محرمانه خواهد ماند.

-
- 1- Peer Examination
  - 2- Member Checking
  - 3- Open Coding
  - 4- Axial Coding
  - 5- Selective Coding

یافته‌ها

با تفکیک متن مصاحبه‌ها به عناصر دارای پیام در داخل خطوط یا پاراگراف، کدهای باز استخراج شدند (نمونه در جدول شماره ۲).

جدول ۲. متن مصاحبه شرکت‌کنندگان و مفاهیم استخراج شده در کدگذاری باز

Table 2. Participants interview text and concepts extracted in open coding

مفاهیم استخراج شده Extracted concepts	متن مصاحبه‌ها Text of interviews
- تقلب بیشتر نمرات برتر - امتیاز ادامه تحصیل بدون کنکور	بین چند نفری که رتبه‌های اول کلاس خیلی بیشتر این تقلب بود تا دانشجوی ضعیف. به هر نحوی سعی می‌کرد اون نمره الف بودنش رو حفظ کنه (مصاحبه شونده جزو ده درصد برتر کلاس بوده و از سهمیه استعداد درخشان استفاده کردند).
- پیشینه بی‌صدافتی	دوم دبیرستان تقلب رو می‌داشتیم توی لوله خودکار، الان داده‌ها رو از اینترنت می‌گیریم. بی‌صدافتی تحصیلی با بزرگ شدن بچه‌ها، ابعادش توی دانشگاه رشد کرده.

با طبقه‌بندی ۱۱۰۰ مفهوم استخراجی کدگذاری باز، ۳۸ مقوله فرعی شکل گرفته و در مرحله کدگذاری محوری به ۱۹ مقوله اصلی طبقه‌بندی شدند (نمونه در جدول شماره ۳).

جدول ۳. مفاهیم، کدگذاری باز، محوری و انتخابی

Table 3. Concepts, open, axial and selective coding

ابعاد مدل پارادایمی Dimensions of the paradigm model	مقولات اصلی Main categories	مقولات فرعی Subcategories
پیامدها	اخلال در توسعه	توسعه فردی، توسعه اجتماعی، توسعه دانشگاهی
شرایط محیطی	محیط فرهنگی-اجتماعی	الگوها در اجتماع، ارزش علم در جامعه، بی‌عدالتی اجتماعی

مقوله‌های آشکار شده در قالب ابعاد شش‌گانه مدل پارادایمی، با روابط موجود بین آنها، به صورت شرایط علی (۷ مقوله)، مقوله اصلی، راهبرد (۳ مقوله)، شرایط محیطی (۳ مقوله)، ویژگی‌های زمینه‌ای (۴ مقوله) و پیامد (۱ مقوله) جای گرفتند. (شکل ۱).

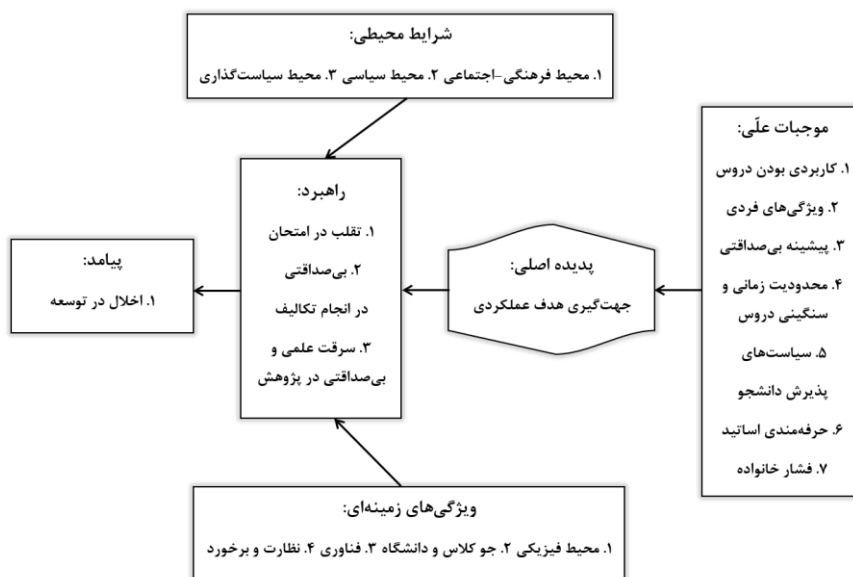
کاربردی بودن دروس

مشارکت کنندگان معتقد بودند یکی از دلایل روی آوردن به بی‌صدافتی تحصیلی بحث

کاربردی بودن دروس است.

«چیزی یاد نگرفتم به کارم بیاد. فقط حفظ می‌کنم که ضعیفم پس باید تقلب کنم» (م ۱).

شکل ۱. مدل پارادایمی الگوی بی‌صدقاتی تحصیلی در میان دانشجویان

Figure 1. Paradigm model of academic dishonesty pattern among students

ویژگی‌های فردی

نتایج پژوهش نشان داد که ویژگی‌های فردی با بی‌صدقاتی تحصیلی در ارتباط است. «بیشتر این رفتارها به روحیه و تیپ شخصیتی فرد برمی‌گردد. می‌تونه نبود اعتماد به نفس باشه، یا اهمال‌کاری اون آدم باشه» (م ۸).

پیشینه بی‌صدقاتی

به باور مشارکت‌کنندگان، پیشینه بی‌صدقاتی در انجام دادن آن توسط دانشجو نقش دارد. «دروغ گفتن نمرات توی مدرسه، حتی بعضاً اقدام می‌کردیم کارنامه‌مون رو تغییر می‌دادیم... الانم بچه‌ها بین زنگای تفریح، تمرینا رو سرکلاس می‌نویسن...» (م ۶).

محدودیت زمانی و سنگینی دروس

مضمون محدودیت زمانی و سنگینی دروس، از دیگر عواملی بود که در نظر دانشجویان سبب انجام بی‌صداقتی تحصیلی در بعد آموزشی می‌گردید.

«وقتی چهارصد صفحه کتاب دارم که باید بخونم، چند تا ارائه کلاسی بچه‌هام هست، سه تا مقاله بی‌ربطم کنارش! خب نمی‌رسم که، یه جوری می‌خوام با تقلب حلش کنم دیگه!» (م ۳).

سیاست‌های پذیرش دانشجو

با توجه به نتایج پژوهش، مضمون اصلی سیاست‌های پذیرش دانشجو با مضامین فرعی «توجه به علاقه»، «سنجش دقیق توانمندی علمی»، «حجم پذیرش» و «توجه به استعداد» با بی‌صداقتی تحصیلی مرتبط است.

«من تو دوستای خودم اونایی که واقعاً این رشته رو دوست دارن، تقلب رو یه چیز بی‌معنایی می‌دونن و تلاش می‌کنن یاد بگیرن. حالا چه استاد سخت بگیره چه آسون» (م ۸).

«قبلاً پذیرش کم‌تر بود و پنج تا درس خون می‌اومدن سر کلاس می‌شستن» (م ۲).

«هدایت تحصیلی اشتباه آموزش و پرورش، به زور هلش داده دانشگاه، این فرد باید وارد بازار و کار فنی شه، توی دانشگاه شکستش حتمی، دست می‌زنه به این کارا.» (م ۱۳).

حرفه‌مندی اساتید

پر تکرارترین مضمون در میان مشارکت‌کنندگان، مضمون اصلی حرفه‌مندی اساتید با مضامین فرعی «رفتار اساتید»، «شیوه تدریس»، «کیفیت ارزشیابی» و «کم‌کاری اساتید راهنما و مشاور» بود که به نظر آنان نقش اساسی در رخ دادن بی‌صداقتی تحصیلی داشت.

«استادا فرق می‌ذارن بین دانشجوها. فرق گذاشتنش علمی نیست، از لحاظ دیدگاهی و اعتقادی. اگه هم‌فکرش باشی تموم!» (م ۵).

«دانشجو ناخودآگاه منش استاد رو یاد می‌گیره. اگه استاد بشه چنین رفتاری با دانشجوی خودش می‌کنه و اگر نشه یه نوع سوءاستفاده از شرایط و تعهد اخلاقی ش می‌کنه.» (م ۱۰).

«بدون راهنمایی استاد، زمینه فراهم می‌شه برم سراغ کپی و سپردن کار به مؤسسه!» (م ۱).

فشار خانواده

طبق یافته‌های پژوهش، فشار خانواده با مضامین فرعی «فرزندپروری»، «کمال‌گرایی

والدین» و «بی‌صدافتی در خانواده» در بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان مؤثر است. «توی بعضی خانواده‌ها تقلب توی درس و اینا رو زرنگی می‌دونن» (م۷). «پسرخاله‌م به اصرار پدر و مادرش تجربی خوندم. بچه هیچ رَقَمِ علاقه‌ای به پزشکی نداشت، تا ترم پنج هم خوندم ولی چند وقت پیش خودکشی کرد. تأسف بارتر اینکه روی سنگ قبرش نوشتن دانشجوی پزشکی جوان ناکام!» (م۱۳).

محیط فرهنگی - اجتماعی

به باور مشارکت‌کنندگان محیط فرهنگی-اجتماعی با مضامین فرعی «الگوها در اجتماع»، «ارزش علم در جامعه» و «بی‌عدالتی اجتماعی» با بی‌صدافتی تحصیلی مرتبط می‌باشد. «در سطح کلان نوشته‌هایی هست محکم‌تر از سرِ درِ دانشگاه و بهش عمل نمی‌شه.» (م۹). «علم با پیشرفت در هم آمیخته‌س. ولی توی مملکت ما ارزشی برای علم قائل نمی‌شن. حداقل توی رشته من که اینطوری، منم دست می‌زنم به بی‌صدافتی» (م۶). «یه زمانی دروغ وجود داره توی جامعه ولی دروغ سیستمی نیست؛ اما الان دروغ نهادینه شده توی جامعه و بدون دروغ کارت پیش نمی‌ره. منم مدیران می‌بینم و الگو می‌گیرم» (م۱۲).

محیط سیاسی

«سیاست‌مدارای ما رجال ما هستن و ما با عدم شایسته‌سالاری مواجه‌ایم. اکثر مدیران سر جای اصلی‌شون قرار نگرفتن. این یأس، جایی برای ارزش‌های اخلاقی نمی‌ذاره» (م۸).

محیط سیاست‌گذاری

نتایج پژوهش نشان داد که محیط سیاست‌گذاری با بی‌صدافتی تحصیلی در ارتباط است. «زمانی که به درس‌ها اختصاص داده میشه و واحدهای درسی خیلی مهم» (م۱۱). «دانشگاه شده یه کارخونه‌ای که مقاله بده بیرون و تکرار علم نه تولید علم» (م۱۰). «نسبت تعداد استاد به دانشجو غلط. خب این وقت نمی‌کنه به همه رسیدگی کنه» (م۱۳).

محیط فیزیکی

به بیان مشارکت‌کنندگان، محیط فیزیکی در بی‌صدافتی تحصیلی نقش دارد.

«تو دانشگاه قبلی مون نمی‌داشتن توی کلاس امتحان بدیم تو سالن امتحانات بود.» (م۳).

جو کلاس و دانشگاه

مضمون اصلی جو کلاس و دانشگاه با مضامین فرعی «شیوع بی‌صدافتی»، «قبیح بی‌صدافتی» و «جو کلاس و دانشگاه» از دیگر عوامل مرتبط با بی‌صدافتی تحصیلی می‌باشد. «بی‌صدافتی تحصیلی، همه‌جای دنیا هست. به عکس دیدم مالزی یا تایلند بود یه چیز کلاه مانند روی سرشون بود، دو تا کاغذ این طرف و اون طرف که نتونن برگردن» (م۴). «من که سعی و تلاشم کردم این نمره رو گرفتم اون‌هی هم که هیچ تلاشی نکرد و خیلی بی‌خیال بود همون نمره رو! دیگه تلاش کنی برای چی؟!» (م۱۶).

فناوری

طبق نتایج پژوهش، مضمون اصلی فناوری با بی‌صدافتی تحصیلی در ارتباط است. «ساعت هوشمند سر جلسه یا راحت یه سرچ می‌زنن و پیدا می‌کنن مقاله رو...» (م۱۶).

نظارت و برخورد

مضمون اصلی نظارت و برخورد با مضامین فرعی «نظارت در جلسه آزمون»، «نظارت بر عملکرد اساتید» و «برخورد با بی‌صدافتی» می‌توانند در بی‌صدافتی تحصیلی نقش داشته باشند. «اگه توی کلاس دوربین باشه به نظرم کم‌تر تقلب می‌شه» (م۸). «یه اثر منفی سر امتحان که می‌شه استاد توی گوشی شون و دانشجوها سرگرم تقلب» (م۷). «اساتید توی کلاس برگه‌ها رو جا می‌زارن یا اضافه میدن به دانشجوها یا استاد کلید اتاق رو می‌ده دانشجو بره برگه بیاره، استفاده می‌کنن برای آزمون بعدی!» (م۴). «باید جلوی اعمال سلیقه افراطی اساتید رو بگیرن» (م۱۲).

تقلب در امتحان

مضمون اصلی تقلب در امتحان، اولین راهبرد بی‌صدافتی در بعد آموزشی است که دانشجو در اثر تعامل موجبات علی، شرایط محیطی و ویژگی‌های زمینه‌ای اتخاذ می‌کند.

«بعضی‌ها حتی می‌خوان شفاهی درس جواب بدن برگه‌ای چیزی همراهشون می‌برن» (م ۵).
 «با هندزفری به مطلب ضبط شده گوش بده، دو تا پالتو بردن سر جلسه و...» (م ۱).

بی‌صدافتی در انجام تکالیف

مضمون اصلی بی‌صدافتی در انجام تکالیف، دومین راهبرد بی‌صدافتی در بعد آموزشی است که مشارکت‌کنندگان بیان داشته‌اند.
 «برای یه کار کارآموزی مثلاً ۸ تا ۱۲، تا اونجایی که می‌شد از سر و تهش می‌زدم» (م ۱۵).

سرقت علمی و بی‌صدافتی در پژوهش

مضمون اصلی سرقت علمی و بی‌صدافتی در پژوهش، راهبردی است که در بعد پژوهشی بی‌صدافتی تحصیلی توسط دانشجو اتخاذ می‌گردد.
 «دانشجوها بسته به اجبار برای مقاله دادن، عدد سازی و داده‌سازی می‌کنن، اگه نتایج آزمایش قابل قبول نباشه یا متفاوت باشه، آمار رو دستکاری میکنن» (م ۹).

اخلال در توسعه

به باور مشارکت‌کنندگان، مضمون اصلی اخلال در توسعه با مضامین فرعی «توسعه فردی»، «توسعه اجتماعی» و «توسعه دانشگاهی»، پیامدی است که بی‌صدافتی تحصیلی با خود به همراه دارد.
 «در همه جنبه‌های زندگی دقیقاً تکرار می‌شه. شما یه ذهنی رو پرورش دادی که یکی از وسیله‌های گذر از خطر، گذر از شرایط سخت و نجاتش شده دروغ، شده بی‌صدافتی» (م ۹).
 «باعث کم‌رنگ شدن روحیه تلاش توی جامعه می‌شه. تنبلی و سستی رو توی افراد زیاد می‌کنه. اگه همه بخوان بی‌صدافتی رو پیش بگیرن خب اعتمادی نمی‌مونه...» (م ۱۰).
 «با این خروجی علمی و فهمی ضعیف دانشگاه، رشد واقعی علم در کشور متوقف می‌شه و روشنفکران رو توی هر حوزه‌ای، به معنای واقعی کلمه از دست می‌دیم» (م ۱۳).
 نهایتاً پس از استخراج مضامین اصلی و فرعی و برگزاری مکرر جلسات هم‌اندیشی با اساتید محترم راهنما و مشاور و مقایسه تطبیقی مضامین به دست آمده، مضمون مرکزی با عنوان «جهت‌گیری هدف عملکردی» انتخاب گردید.

جهت‌گیری هدف عملکردی

نتایج پژوهش نشان داد که مضمون اصلی و مرکزی جهت‌گیری هدف عملکردی با مضامین فرعی «رقابت»، «نمره و مدرک‌محور بودن» و «علم‌آموزی و ارائه خدمات» می‌باشد. «یه رقابت‌ای خیلی تنگاتنگی هست که وادار میکنه دانشجویها رو که از هر راهی که شده خودشون رو جلو بکشَن...» (م ۱۱).

«بر پایه نمره تشخیص میدان که کی دانشجوی خوبی، کی آدم با سوادی...» (م ۷).
 «برای کسی که هدفش از درس خوندن این باشه که علم‌آموزی داشته باشه و کمکی به جامعه بکنه، شاید بی‌صدافتی تحصیلی خیلی رخ نده حتی اگه زمینه‌شم فراهم باشه» (م ۲).

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر بر آن بودیم که بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان را در قالب یک مطالعه کیفی بررسی نماییم. براساس یافته‌ها کاربردی نبودن و حفظی بودن دروس دانشگاهی از مقولات مرتبط با این پدیده است. همچنین داشتن اصول اخلاقی سبب می‌شود فرد از رفتارهای انحرافی به دور باشد. همچنین زمانی که فرد از توانایی‌ها و مهارت‌های خود آگاهی داشته باشد، توانایی هدایت فعالیت‌های شناختی در جهت مطلوب و کسب پیشرفت تحصیلی را دارا خواهد بود (Mohammadi Molod & Zavvar, 2020, 175). پیشینه بی‌صدافتی دانشجویان از دیگر مقولات مؤثر در این پدیده بود، «اگر افراد به شکلی تربیت شوند که به مفاهیم دزدی و دروغ‌گویی احساس بدی داشته باشند، زمانی که متوجه شوند بی‌صدافتی تحصیلی هم نوعی دزدی یا دروغ‌گویی به حساب می‌آید نیروی کنترل درونی آنان خود به خود مانع عملکرد نادرست‌شان می‌شود» (Fealy, Safar-Pour, Rasouliazar, 2014, 72). تأکید نظریه انتخاب عقلانی^۱ (Cornish, Clarke, 1987, 934) بر بحث هزینه-فایده، مقوله محدودیت زمانی و سنگینی دروس را تبیین می‌نماید که دانشجو به سمت راه‌های میان‌بر سوق می‌یابد. در ادامه، متناسب نبودن سطح علمی دانشجویان دانشگاه با سطح منابع تدریسی استاد، اشکال در ساختار کنکور به عنوان ابزار سنجش، نادیده گرفتن استعدادها در دوران تحصیل در آموزش و پرورش، از مواردی است که بر رخ دادن این پدیده دامن می‌زند.

پرتکرارترین مقوله حرفه‌مندی اساتید بود که علاوه بر آموزش مطالب درسی، باعث می‌شود تا ناآگاهانه به گونه‌ای رفتار کند که گاه موجب تسهیل یادگیری و گاه مانع فراگیری شود (Ghasemian Dastjerdi, Aminbeidokhti & Jafari, 2019, 91). طبق نظریه همبستگی انشقاقی ساترلند^۱ (Moradi, Soleymani Mareshk, 2011, 60) رفتار انحرافی در فرآیند ارتباط با الگوی رفتاری این پدیده آموخته می‌شود. سبک‌های فرزندپروری نیز در شکل مستبدانه با اعمال فشار بر دانشجو و در دو شکل سهل‌گیر و بی‌اعتنا با بی‌توجهی و نداشتن خط قرمز اخلاقی و همچنین بی‌ارزشی صداقت و رواج دروغ‌گویی در درون خانواده، دانشجویان را به سمت بی‌صدافتی تحصیلی سوق می‌دهد (Qasimzadeh, 2013).

آشکار شدن بی‌صدافتی تحصیلی افراد شاخص، بی‌کفایتی مسئولان متقلب، نهادینه شدن دروغ در جامعه، نگاه ماشینی به دانشجو، تبعیض در اعمال قانون، نگاه چپاول‌گرایانه اجتماعی از جمله مواردی است که در دانشجو ایجاد یأس نموده و سبب گرایش به بی‌صدافتی تحصیلی می‌شود. نظریه بنیاد^۲ (Moradi, Soleymani Mareshk, 2011, 62)، عملکرد الگوهای فعلی در اجتماع را تبیین و نظریه شناختی اجتماعی بندورا (Saif, 2019, 175) تأثیر این الگوها را بر نگرش و رفتار دانشجویان شرح می‌دهد. نظریه بی‌سازمانی اجتماعی^۳ مرتن^۴ (Zaker Salehi, 2017, 156) نیز مؤید اثرات زیرمقوله‌های ارزش علم در جامعه و بی‌عدالتی اجتماعی می‌باشد. رنگ باختن شایسته سالاری در جامعه سبب توزیع ناعادلانه مقام، منزلت و رفاه اجتماعی می‌شود. این امر سبب می‌گردد صداقت تحصیلی برای دانشجو به میزان زیادی بی‌معنا گردد. نظریه بنیاد، فضای سیاسی بیان شده در نظر مصاحبه‌شوندگان را روشن می‌کند و نظریه شناختی اجتماعی بندورا، اثر محیط سیاسی را از طریق تقویت جانشینی نشان می‌دهد.

دروس و واحدهای مقاطع تحصیلی، محدوده اختیارات دانشگاه‌ها، پست‌های اداری اساتید، اهمیت کمیت در تولید مقاله از علل مهم تشدید شدن بی‌صدافتی تحصیلی در میان دانشجویان است. مدل مثلث تقلب^۵ کرسی^۶ (Boyle, De-Z, Hermanson, 2015, 578) در دومین ضلع

-
- 1- Differential Association theory
  - 2- Foundation theory
  - 3- Social disorganization theory
  - 4- Merton
  - 5- Fraud triangle model
  - 6- Cressey

خود با نام «فرصت»^۱ که بر مدیریت ضعیف و کنترل ناقص سیستم اشاره دارد، روشنگر مقوله محیط فیزیکی است و «توجیه» به عنوان سومین ضلع از این نظریه، مؤید زیرمقوله‌های جوکلاس و دانشگاه است. توسعه فناوری در آموزش عالی نیز به عنوان شمشیری دو لبه حضور دارد که اثرات آن در پدیده بی‌صدافتی تحصیلی مشهود می‌باشد.

اجرای قاطعانه قوانین، می‌تواند سبب پای‌بندی بیشتر دانشجویان به ضوابط گردیده و همچنین نظارت صحیح، عملکرد اساتید را بهبود بخشد. ضلع فرصت در مدل مثلث تقلب، تقویت و تنبیه در نظریه یادگیری رفتاری (Saif, 2019, 175) و تقویت و تنبیه جانشینی در نظریه شناختی اجتماعی بندورا، مؤید مقوله نظارت و برخورد می‌باشند. دانشجویی که به سبب موجبات علمی، به سمت این پدیده سوق داده شده و ویژگی‌های محیطی و شرایط زمینه‌ای، راه را برای او تسهیل نموده‌اند، راهبرد بی‌صدافتی تحصیلی را در دانشگاه پیشه می‌نماید.

مدل پنتاگون تقلب^۲ کروهوروات^۳ (Taheri, Izadinia, Moayedfar, 2018, 87)، با اضلاع نیاز/فشار، توجیه، فرصت، قابلیت و غرور، تبیین‌گر راهبردهای تقلب در امتحان (آموزشی)، بی‌صدافتی در انجام تکالیف (آموزشی - پژوهشی) و سرقت علمی و بی‌صدافتی در پژوهش (پژوهشی) با پیامد اخلال در توسعه است. در واقع، سرایت بی‌صدافتی تحصیلی به جنبه‌های دیگر زندگی فرد، باعث می‌شود با در پیش‌گرفتن این روند، بی‌تعهدی، تنبلی، اهمال‌کاری، دروغ‌گویی، منفعت‌طلبی و... را جایگزین صداقت می‌نماید. با رواج این پدیده در میان دانشگاهیان، توسعه اجتماعی که منوط به تولید علم و فرهیختگی دانش‌آموختگان است از پیشرفت فاصله گرفته و دچار رکود می‌گردد و جامعه دانشگاهی را از عمقی بودن در فهم مطالب دور و دانشجویانی کم‌سواد، راحت طلب و ناکارآمد پرورش می‌دهد.

نهایتاً اینکه دانشجویان جهت کسب امتیازات اجتماعی نیازمند مدرک دانشگاهی و دریافت این مدرک، مستلزم نمراتی است که معیار سنجش است. روش‌های اشتباه این سنجش، خارج شدن رقابت از شکل صحیح خود و کم‌رنگ شدن علم‌آموزی و ارائه خدمات به جامعه، دانشجو را به سمت مقوله محوری «جهت‌گیری هدف عملکردی» سوق دهد. عدم توجه به این مسأله، کارآمدی و اثربخشی تحصیلی دانشجویان را با نقص مواجه کرده و از اعتبار مدرک

1- Opportunity

2- Fraud pentagon model

3- Crowe Horwath

دانشگاهی می‌کاهد. نظریه نظام‌های بوم‌شناختی^۱ برونفن برنر^۲ (Lotfabadi, 1999, 42) با تأکید بر طیف وسیعی از وضعیت‌ها و زمینه‌هایی که فرد با آن‌ها مواجه است و رابطه‌هایی که در محیط فیزیکی و اجتماعی ایجاد می‌کند به روشنی اثر چهار نظام کوچک، میانی، بیرونی و بزرگ خود را در قالب مقوله‌های فرعی و اصلی مدل این پژوهش خود را نشان می‌دهد.

مقوله‌های جو کلاس (Griebeler, 2017)، پیشینه بی‌صدافتی (Ahanchiyan, Hoseini, Sadaat, 2016)، ویژگی‌های فردی (Hashemi, Tatari, 2016)، (Sabzian, Ghadampour, Mirderikvand, 2017)، (Alizade Sani, Nejat, Shahi, Arab, 2016)، (David, 2015)، نقش اساتید، ضعف نظارت، اثر محیط (Anderman & Koenka, 2017)، (Hadijah, Norashikin, Nusrah, Fauziah & Normala, 2013)، نقش والدین (Shahbazian Khonig, Farid, Habibi Kaleybr, 2016)، (Polato, 2017)، فناوری (Mustapha & Nik Ali, 2017) و محدودیت زمانی (Saidina & Isa, 2013) با نتایج پژوهش حاضر همسو می‌باشد.

در تحلیل نهایی مصاحبه‌ها جنسیت و وضعیت تأهل در خصوص انجام بی‌صدافتی تحصیلی نقش مشهودی نداشت. با افزایش سن شاهد درک عمیق‌تری در دانشجویان بودیم که مانع انجام این رفتار می‌شد. خوابگاهی بودن گرچه در ایام امتحانات فشار روانی بیشتری بر دانشجویان تحمیل می‌کرد اما عامل اصلی برای انجام آن نبود و نهایتاً این پدیده در بعد آموزشی در مقطع کارشناسی و در بعد پژوهشی در مقاطع تحصیلات تکمیلی بیشتر دیده می‌شد که با توجه به نسبت آموزش و پژوهش در این مقاطع، منطقی به نظر می‌رسید.

پیشنهادات

براساس نتایج به دست آمده در این پژوهش، پیشنهاد می‌گردد برنامه تحولی مناسب جهت نهادینه شدن و القای فرهنگ اخلاق علمی در نظام آموزشی تدوین و با توجه به تصویب قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی، مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۱ مجلس شورای اسلامی، سیاست‌های اجرایی نهادینه گردد. آموزش عالی از شدت تمرکز آموزشی در استان‌ها کاسته و بنابر ماهیت رشته‌ها در جهت کاهش تئوری بودن دروس واحدهای عملی گنجانده شود. دانشگاه‌ها با توجه به تأثیر محیط فیزیکی، با اختصاص سالن‌های ویژه صحت نتایج آزمون‌ها را

1- Ecological system theory

2- Bronfenbrenner

بهبود ببخشند. چنان‌که بیان شد جهت‌گیری هدف مبحثی روان‌شناختی است بنابراین ضرورت دارد دفتر نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت با همکاری کلینیک روان‌شناسی و مشاوره دانشگاه‌ها با برگزاری کارگاه‌هایی اساتید، والدین و دانشجویان را با این مقوله آشنا و دانشجویان به کسب جهت‌گیری هدف تسلط-گرایشی سوق داده شوند.

از آنجایی که نقش اساتید از پرتکرارترین مقوله‌ها بود، پیشنهاد می‌شود اساتید محترم از آموزش‌های کاربردی، شیوه‌های نوین تدریس و ارزشیابی اثربخش استفاده نموده و با برقراری ارتباطی دوستانه با دانشجویان، فضای رقابتی سالم و علم محور را در کلاس‌ها فراهم نمایند. پیشنهاد می‌شود محققان در مطالعات آتی، این پدیده را با روش‌های دیگر پژوهشی مورد بررسی قرار دهند. دیدگاه سیاستگذاران به دلیل اطلاعاتی که در این حوزه در اختیار دارند، مسئولان آموزشی و اساتید با توجه به ارتباط مستقیم آنان با این پدیده، اخذ گردد.

تضاد منافع: نویسندگان اذعان دارند که در این مقاله هیچگونه تعارض منافی وجود ندارد.
منابع مالی: پژوهش حاضر از هیچ موسسه و نهادی حمایت مالی دریافت نکرده و کلیه هزینه‌ها در طول فرآیند اجرای پژوهش بر عهده پژوهشگران بوده است.
تشکر و قدردانی: پژوهش حاضر بدون همکاری مشارکت کنندگان امکان‌پذیر نبود؛ بدینوسیله از کلیه مشارکت کنندگان تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

References

- Abusafia, A. H., Roslan, N. S., Yusoff, D. M., & Nor, M. (2018). Snapshot of academic dishonesty among Malaysian nursing students: A single university experience, *Journal of Taibah University Medical Sciences*, 13(4), 370-376.
- Ahanchiyan, M. R., Hoseini, M., Sadaat Hashemi, F., & Tatari, Y. (2016). Phenomenology of cheating in exams: lived experiences of master students in Ferdowsi University of Mashhad, *Quarterly Journal of Research and Planing in Higher Education*, 22(2), 1-24. [Persian]
- Alizade Sani, M., Nejat, S., Shahi, M., & Arab, M. (2016). The Impact of Spiritual Intelligence on Cheating: Neutralization as Moderator, *Iranian Journal of Culture in the Islamic University*, 6(19), 294-308. [Persian]
- Anderman, E. M., & Koenka, A. C. (2017). The Relation Between Academic Motivation and Cheating, *Theory Into Practice*, 56(2), 95-102.
- Boyle, D. M., De, Z, F. T., & Hermanson, Dana. R. (2015). The effect of alternative fraud model use on auditors' fraud risk judgments, *Journal of Accounting and Public Policy*, 34, 578-596.
- Christensen, H, J. M., & McCabe, D. L. (2006). Understanding Academic Misconduct, *Canadian Journal of Higher Education*, 36(1), 49-63.

- Cornish, D. B., & Clarke, Ronald.V. (1987). Understanding Crime Displacement: An Application of Rational Choice Theory. London School of Economics. *Criminology*, 25(4), 933-947.
- David, L. T. (2015). Academic cheating in college students: relations among personal values, self-esteem and mastery, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 187, 88 – 92.
- Dewhirst, C. (2019). Evaluation of learning and teaching. Queens University Belfast. Northern Ireland.
- Farid, A., & Ashrafzade, T. (2020). A Meta-Analysis of the Relationship Self-Efficacy and Academic Performance, *Journal of Educational Sciences (JEDUS)*, 27(2), 69-90. [Persian]
- Fealy, S., Safar-Pour, S., & Rasouliazar, S. (2014). Effective factors on student's cheating behaviors on exams: A case study of Gorgan Islamic Azad University, *Quarterly Journal of Research and Planing in Higher Education*, 20(1), 57-77. [Persian]
- Ghasemian Dastjerdi, Z., Aminbeidokhti, A., & Jafari, S. (2019). The role of managers' professional leadership in students' competency development by mediating trust and collaboration between teachers and professionalization of teachers, *Journal of Educational Sciences*, 26(1), 77-96. [Persian]
- Gholampour, M., & Ayati, M. (2020). Factors Affecting the Development of a Teacher's Professional Identity: A Narrative-Research of a Teacher's Life Events, *Journal of Educational Sciences (JEDUS)*, 27(2), 1-22. [Persian]
- Griebeler, M. D. C. (2017). Friendship and in-class academic dishonesty, *Economics Letters*, 150, 1-3.
- Hadijah, I., Norashikin, H., Nusrah, S., Fauziah, N., & Normala, Daud. (2013). Academic dishonesty: Why business students participate in these practices? *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 90, 152 – 156.
- Lotfabadi, H. (1999). Developmental Psychology (2). 9st ed. Tehran: Samt Publication. [Persian]
- Mohammadi Molod, S., & Zavvar, T. (2020). The relationship between emotional intelligence and academic achievement: A meta-analytic study, *Journal of Educational Sciences (J. Edu. Sci)*, 27(1), 161-182. [Persian]
- Moradi, M., & Soleymani, Mareshk M. (2011). The Psychology and Sociology of Financial Fraudulents, *Audit Science*, 11(4), 56-73. [Persian]
- Muhney, K. A., Gutmann, M. E., Schneiderman, E., DeWald, J. P., McCann, A., & Campbell, P. R. (2008). The prevalence of academic dishonesty in texas dental hygiene programs, *Journal of Dental Education*, 72(11), 1247-1260.
- Mustapha, R., & Nik Ali, N. A. (2017). An empirical survey of an academic dishonesty at major public universities in recent years: The Malaysian evidence. *Asian Journal of Educational Research*, 5(3), 43–49.
- Polat, M. (2017). Why do Students Cheat in Examinations in Turkey? A Meta-Synthesis Study, *Journal of Educational Sciences Research*, 7(1), 203– 222.

- Qasimzadeh, RS. (2013). The Perceived Role of the Teacher in Academic Cheating from the Perspective of Birjand University Students, [MSc], Birjand: Birjand University. [Persian]
- Rusdi, S. D., Hussein, N., Rahman, N. A. A., Noordin, F., & Aziz, Z. Z. A. (2019). Academic Dishonesty among Tertiary Students in Malaysia. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(3), 512–520.
- Sabzian, S., Ghadampour, E.A., & Mirderikvand, FA. (2017). The Causal Model of Academic Cheating based on Individual and Contextual Factors with the Mediating Role of Academic Self-Efficacy, *Quarterly Journal of Research in School and Virtual Learning*, 5(3), 43-66. [Persian]
- Saidin, N., & Isa, N. (2013). Investigating Academic Dishonesty among Language Teacher Trainees: The Why and How of Cheating. 6th International Conference on University Learning and Teaching, Shah Alam, Selangor, Malaysia.
- Saif, A. A. (2019). Modern Educational Psychology. 68st ed. Tehran: Dowran Publishing Company. [Persian]
- Sayed, N., & Lento, C. (2015). The Impact of Technology on Academic Dishonesty: Perspectives from Accounting Faculty. SSRN Electronic Journal. Available at: <https://ssrn.com/abstract=2655615>
- Shahbazian, Khonig A., Farid, A., & Habibi, Kaleybr R. (2016). Phenomenological Survey of Causes of Student Tendencies to Academic Cheating and Cheating Methods from Perspective and Experiences of Cheater Students, *Journal of Research in Teaching*, 4(2), 114-128. [Persian]
- Starovoytova, D., & Namango, S. (2016). Factors Affecting Cheating-Behavior at Undergraduate Engineering. *Journal of Education and Practice*, 7(31): 66–82.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1990). Principles of Qualitative Research, Techniques and Processes of Grounded Theory Production. Translated by: Afshar E. (2011). Tehran: Ney Publication. [Persian]
- Taheri, M., Izadinia, N., & Moayedfar, R. (2018). Investigating the Importance of Fraud Dimensions and Fraud Risk Factors in Modifying the Audit Program Using the Fraud Pentagon Model, *Journal of Empirical Studies in Financial Accounting*, 59, 83-106. [Persian]
- Tamara, L. G., & Bennett, E. P. (2015). Big Five personality and academic dishonesty: A meta-analytic review. *Personality and Individual Differences*, 72, 59–67.
- Zaker Salehi, Gh. (2017). Scientific Cheat: Social and legal aspects. 2st ed. Tehran: Institute of Cultural and Social Studies. [Persian]

